

GLAD IRIS

78

ČZS - Základní
specializovaná
organizace pěstitelů
mečíků a kosatců
v Novém Jičíně

GLAD IRIS

NOSITEL ČESTNÉHO UZNÁNÍ I. STUPNĚ ÚV ČZS

ROČNÍK XXI

ČÍSLO 78

LÉTO 1989

Neprodejné, zdarma

*pro vlastní potřebu svých členů vydává základní specializovaná
organizace pěstitelů mečíků a kosatců ČZS
se sídlem v Novém Jičíně.*

Řídí redakční rada ve složení:

*Miroslav Benda, Josef Heroudek, Alois Klipec,
Helena Kubičková, Vojtěch Mímránek, Miloslav Novák,
Stanislav Procházka.*

Zodpovědný redaktor Vlastimil Novák.

Povoleno ONV v Novém Jičíně č. 403/16 — 391/82.

*Vytiskly Východočeské tiskárny, n. p., provoz 20,
Hradec Králové*

OBSAH

Strana

Anketa Gladirias '88	2
Kredo mečíkáře	6
Výstava velkokvětých kosatců v Hradci Králové	7
Zahraniční novinky mečíků pro rok 1989	8
Jednoleté nebo dvouleté pěstování cibulí při množení narcisů	13
Společenská kronika	16

Anketa

GLADIRIS '88

Ing. Jaroslav Ponec

Ankety za loňskou sezónu se zúčastnilo 108 členů, kteří uvedli 367 odrůd, z nichž 159 pochází z československého novošlechtění. Podobně jako loni byly do dalšího vyhodnocení zahrnuty odrůdy, které získaly alespoň 3 hlasy (118). Docela zajímavé je srovnání posledních tří ročníků ankety z hlediska těchto souhrnných čísel:

Roč.:	Hodnotitelů:	Odrůd:	Čs.:	Vyhodnoceno:	Čs.:	vyhodn. odr.:	Body
1986	97	513	203	513	203	7533	
1987	122	496	186	127	61	8360	
1988	108	367	159	118	62	9368	

Je zřejmé, že anketa vede k zužování sortimentu oceňovaných odrůd a k zvyšování jejich bodového zisku. Bude to patrně tím, že úspěšné odrůdy pronikají rychleji do podvědomí i zahrádek širšího okruhu pěstitelů a získávají si další přátele i body.

Nyní již pohled do TAB. 1, kde je uvedeno absolutní pořadí naší ankety:

TAB. 1 — ABSOLUTNÍ POŘADÍ

Abs:	ČS:	Zahr:		Celk:	E/P:	Hlasy:	R %:
1.	1.	—	472 HRADEC KRÁLOVĚ, Sor 82	489	272/217	73	+6
2.	2.	—	483 MODRÝ PROGRAM Rýz 81	474	226/248	65	-30
3.	3.	—	454 POCHODĚŇ Rep 83	414	210/204	66	+38
4.	4.	—	360 BAMBINO Ač 79	398	248/150	58	-9
5.	5.	—	472 KYTICE Rýz 83	375	188/187	53	+90
6.	—	1.	563 GAY FESTIVAL Fr 77	297	132/165	44	-8
7.	6.	—	400 JEŠTĚD Rýz 81	265	122/143	43	+3
8.	7.	—	363 OLINKA Pra 86	249	129/120	36	+655
9.	8.	—	434 PLZEŇ '84 Pol 86	229	165/84	39	+166
10.	—	2.	437 COLOR PARADE Fr 76	223	86/137	39	+25
11.	—	3.	453 DRAMA Mack 80	209	122/87	32	-10
12.	9.	—	456 ČERVENÝ KRÁL Ač 78	203	105/98	33	+17
13.	10.	—	594 BOMBAJ Pol 85	202	115/87	33	+102
14.	11.	—	454 MAJÁK Rep 84	187	110/77	32	+52
15.	—	4.	433 JO ANN Koch 83	181	91/90	25	+52
16.	—	5.	304 GREEN ISLE Roth 79	165	41/124	29	+45
17.	—	6.	368 REGENCY Fr 76	162	67/95	25	+10
18.	12.	—	425 TŘEBÍČ Pol 84	149	94/55	26	+181
19.	—	7.	400 BILÁ NEZNÁMÁ 76	142	62/80	23	-7
20.	13.	—	442 POEMA MLÁDÍ Sor 84	136	80/56	22	+152
21.	—	8.	556 JUNGLE FLOWER Vin 86	131	78/53	17	+274
22.	—	9.	442 BRIDESMAID Doerr 77	123	100/23	25	-6
23.	—	10.	447 PINK LADY Rob 82	123	84/39	17	+141
24.	14.	—	427 BRONZOVÁ SOCHA Rýz 84	121	73/48	17	+128
25.	—	11.	335 FRIZZLED C. LACE Jo 76	119	103/16	23	-6
26.	—	12.	543 ULYBKA GAGARINA Gro 80	113	41/72	21	+3
27.	—	13.	468 BLACK STALLION Fic 79	94	16/78	16	+47

28.	15.	—	462 RŮŽOVÝ KLENOT Rep 84	92	62/30	17	+67
29.	—	14.	556 OSCAR K/M 58	90	18/72	17	—4
30.	16.	—	401 ALBATROS Haj 86	90	69/21	14	+172
31.	17.	—	413 DUO Rýz 81	88	54/34	15	—4
32.	18.	—	410 BETTY Mim 84	87	53/34	15	+4
33.	—	15.	420 DONNA MARIA Pod 79	85	49/36	13	+193
34.	19.	—	343 DIANA Rýz 82	84	47/37	14	+18
35.	20.	—	575 TITAN Pol 84	75	38/37	10	+41
36.	—	16.	499 DRIFTWOOD Fic 84	73	20/53	14	+33
37.	—	17.	443 CONTESSA Coon 85	73	51/22	11	+508
38.	—	18.	512 CELEBRITY Rob 83	71	50/21	11	+115
39.	21.	—	435 BABÍ LÉTO Rýz 82	70	52/18	12	+49
40.	—	19.	422 KLONDIKE Fic 74	65	26/39	12	+124

Vysvětlivky: E... estetické hodnocení, P... pěstitelské hodnocení, R %... relativní přírůstek bodů v procentech.

I v předchozích sezónách velmi úspěšný HRADEC KRÁLOVĚ učinil tedy poslední krůček a vystoupal až na nejvyšší příčku. Zdá se, že tento krásný a dobře rostoucí mečík si 6 let po své introdukci nalézá stále nové obdivovatele. Těsně za ním zůstal tentokrát řadu sezón dominantní MODRÝ PROGRAM, reprezentant těch nejvyšších pěstitelských kvalit mezi amatérskými odrůdami a na třetí příčce se objevuje POCHODĚN, další skvěle rostoucí mečík. Je tedy nesporné, jak velkou devizou jsou dobré pěstitelské vlastnosti i u odrůd amatérské o novošlechtění, jsou-li ovšem spojeny s estetickými kvalitami, které odpočívají předstávě o moderních mečících a širšímu vkusu mečíkářů.

Odstatně prakticky všechny odrůdy z popředí tabulky lze charakterizovat jako libivé a dobře rostoucí.

Nelze přehlédnout prudký vzestup OLINKY ing. Prachaře, která má vše, co kvalitní mečík potřebuje, líbí se i dobře roste. Navíc je zřejmé, jak pozitivní vliv má pro nástup perspektivní odrůdy introdukce dostatečného množství materiálu. V předchozí anketě nalézáme OLINKU na 49. místě, letos již v první desítku, získá Cenu kvality i Cenu Václava Sochora pro nejúspěšnější novošlechtění.

V popředí zahraničních odrůd nenastaly podstatné přesuny. GAY FESTIVAL zůstává „králem“ již třetí sezónu. Pokračuje postup výborné JO ANN, v první desítku zahraničního pořadí se objevil impozantní JUNGLE FLOWER (neobyčejně brzo na americkou odrůdu, ale jeho růstové vlastnosti i zájem o něj dávají předpoklady pro rychlý vzestup) a také slavná PINK LADY.

Specifický pohled s důrazem na pěstitelské kvality oblíbených odrůd dává TAB. 2, kde je uvedeno pořadí odrůd, které získaly více než 50 procent bodů za pěstitelské vlastnosti.

TAB. 2 — HODNOCENÍ PĚSTITELSKÝCH VLASTNOSTÍ

Odrůda:	Pěst.		Abs.		Odrůda:	Pěst.		Abs.	
	body:	% P:	poř.:	poř.:		body:	% P:	poř.	
1. MODRÝ PROGRAM	248	52	2.	11. DRIFTWOOD	53	72	36.		
2. GAY FESTIVAL	165	55	6	12. KLONDIKE	39	60	40.		
3. JEŠTĚD	143	53	7.	13. EMERALD RIPPLE	38	58	41.		
4. COLOR PARADE	137	61	10.	14. CHOCOLATE RIPPLE	37	71	49.		
5. GREEN ISLE	124	75	16.	15. KOSMICKÝ PROSTOR	36	59	44.		
6. REGENCY	95	58	17.	16. PASTEL ROUGE	29	65	54.		
7. BILÁ NEZNÁMÁ	80	56	19.	17. 24 KARAT	21	70	73.		
8. BLACK STALLION	78	82	27.	18. KING OF SPADES	21	63	68.		
9. OSCAR	72	80	29.	19. MUSTANG	19	52	62.		
10. ULYBKA GAGARINA	72	63	26	20. DUSTY MILLER	19	79	70.		

Pořadí nových odrůd našich i zahraničních nalezneme v TAB. 3. U našich odrůd se současně jedná o pořadí v hodnocení Ceny Václava Sochora pro nejúspěšnější novošlechtění.

TAB. 3 — POŘADÍ NOVÝCH ODRŮD

A. Československé (od r. 1986)

Odrůda:	Intr.:	Celk. bodů
1. OLINKA	1986	249
2. PLZEŇ '84	1986	229
3. ALBATROS	1986	90
4. BATBJAMBA	1988	55
5. RUMBURAK	1986	46
6. MODRÉ ESO	1986	40
7. MERUŇKOVÝ SEN	1986	39
8. PLZEŇSKÝ ŠAMPION	1989	34
10. MODRÁ ŘEKA	1986	27

B. Zahraniční (od r. 1985)

Odrůda:	Intr.:	Celk. bodů
1. JUNGLE FLOWER	1986	131
2. CONTESSA	1985	73
3. TRIBUTE	1985	53
4. GRAND FINALE	1985	40
5. DIVINITY	1985	36
6. CHALLENGE	1985	22
7. CHANDELLE	1985	21

Odrůdy starší 15 let, které stále ve velké konkurenci nezapadly, najdeme v TAB. 4.

TAB. 4 — POŘADÍ ODRŮD STARŠÍCH 15 LET

Odrůda:	Intr. bodů:	Celk. Abs. poř.:	Odrůda:	Intr. bodů:	Celk. Abs. poř.		
1. OSCAR	1956	90	29.	6. CARIOCA	1970	19	99.
2. KLONDIKE	1974	65	40.	7. ČARDÁŠ	1974	18	102.
3. KING OF SPADES	1971	33	68.	8. ISLE OF CAPRI	1961	18	102.
4. RED BANTAM	1970	29	76.	9. ENVY	1968	15	110.
5. MONTEREY	1961	23	87.				

Zajímavým kritériem je dynamika pohybu odrůd — tedy procentový přírůstek bodů s korekcí podle počtu hodnotitelů:

TAB. 5 — ODRŮDY S NEJVĚTŠIMI PŘÍRŮSTKY BODŮ

A. Podle relativních přírůstků:

Odrůda:	R %:
1. OLINKA	655
2. CONTESSA	508
3. ÚPLNĚK	443
4. MODRÉ ESO	300
DUSTY MILLER	300
6. JUNGLE FLOWER	274
7. SERENADE	250
8. MAMSELLE NITOUCHE	236
9. ILJIČOVA LAMPA	225
10. AUTUMN	211

B. Odrůdy uvedené poprvé:

Odrůda:	Body celk.:
1. BATBJAMBA	55
2. ZELENÝ RUBÍN	33
3. CHRUDIM	26
4. CHALLENGE	22
5. ČERNÝ DRAHOKAM SAMANTHA	18
7. MÁJOVÁ SLAVNOST	15
8. CHARLIE	11

Druhou sezónu vykazují největší zisk OLINKA, o které jsme psali v úvodu, na dalších místech je výborná CONTESSA (Coon 85) a ne nejnovější ÚPLNĚK (Ryz 82), zatím nedocenená, kvalitní žlutá odrůda. Mezi odrůdami uvedenými poprvé, má významnou pozici již v roce své introdukce BATBJAMBA dr. Ryznara, které mnozí předpovídají velmi slibné perspektivy.

Klasické hodnocení podle velikosti květů je v TAB. 6, podle barevných skupin v TAB. 7.

TAB. 6 — VYHODNOCENÍ VELIKOSTNÍCH SKUPIN

100—200		3. POCHODEŇ	414
2 odrůdy, 53 b.		4. KYTICE	375
1. RED BANTAM	29	5. JEŠTĚD	265
2. AMY BETH	24	6. PLZEŇ '84	229
300		7. COLOR PARADE	223
21 odrůd, 1540 b.		8. DRAMA	209
1. BAMBINO	398	9. ČERVENÝ KRÁL	203
2. OLINKA	249	10. MAJÁK	187
3. GREEN ISLE	165		
4. REGENCY	162	500	
5. F. C. L.	119	15 odrůd, 1213 b.	
6. DIANA	84	1. GAY FESTIVAL	297
7. BATBJAMBA	55	2. BOMBAJ	202
8. TRIBUTE	53	3. JUNGLE FLOWER	131
9. VIVA	28	4. ULYBKA GAGARINA	113
10. BIELE BAMBINO	25	5. OSCAR	90
400		6. TITAN	75
80 odrůd, 6562 b.		7. CELEBRITY	71
1. HRADEC KRÁLOVÉ	489	8. INCOMPARABLE	49
2. MODRÝ PROGRAM	474	9. PASTEL ROUGE	44
		10. DIVINITY	36

TAB. 7 — VYHODNOCENÍ PODLE BAREV

00 — 01 — Bílá		22 — 27 — Oranžová	
9 odrůd, 679 b.		8 odrůd, 452 b.	
1. 400 JEŠTĚD	265	1. 425 TŘEBÍČ	149
2. 400 BÍLÁ NEZNÁMÁ	142	2. 427 BRONZOVÁ SOCHA	121
3. 401 ALBATROS	90	3. 422 KLONDIKE	65
4. 400 ČISTOTA	51	4. 423 MERUŇKOVÝ SEN	39
5. 400 SNĚHOVÁ ZÁVĚJ	42	5. 525 MONTEREY	23
02 — 05 — Zelená		30 — 37 — Lososová	
3 odrůdy, 245 b.		7 odrůd, 871 b.	
1. 304 GREEN ISLE	165	1. 434 PLZEŇ 1984	229
2. 404 EMERALD RIPPLE	65	2. 437 COLOR PARADE	223
3. 305 ENVY	15	3. 433 JO ANN	181
10 — 11 — Krémová		4. 335 F. C. L.	119
1 odrůda, 87 b.		5. 435 BABÍ LÉTO	70
1. 410 BETTY	87	40 — 47 — Lososově růžová	
20 — 21 — Teple krémová		16 odrůd, 984 b.	
2 odrůdy, 103 b.		1. 442 POEMA MLÁDÍ	136
1. 420 DONNA MARIA	85	2. 442 BRIDESMAID	123
2. 520 SAMANTHA	18	3. 447 PINK LADY	123
12 — 17 — Žlutá		4. 543 ULYBKA GAGARINA	113
14 odrůd, 577 b.		5. 343 DIANA	84
1. 413 DUO	88	52 — 57 — Červená	
2. 512 CELEBRITY	71	13 odrůd, 1524 b.	
3. 414 LEMON MERINQUE	56	1. 454 POCHODEŇ	414
4. 412 MĚSÍČNÍ SONÁTA	45	2. 453 DRAMA	209
5. 414 ÚPLNĚK	38	3. 456 ČERVENÝ KRÁL	203
		4. 454 MAJÁK	187
		5. 556 JUNGLE FLOWER	131

58, 68 — Černočervená, černorůžová

4 odrůdy, 307 b.	
1. 368 REGENCY	162
2. 468 BLACK STALLION	94
3. 458 KING OF SPADES	33
4. 358 ČERNÝ DRAHOKAM	18

60 — 67 — Růžová

12 odrůd, 1245 b.	
1. 360 BAMBINO	398
2. 563 GAY FESTIVAL	297
3. 363 OLINKA	249
4. 462 RŮŽOVÝ KLENOT	92
5. 465 BOHÉM	55

70 — 77 — Lila

11 odrůd, 1129 b.	
1. 472 HRADEC KRÁLOVÉ	489
2. 472 KYTICE	375
3. 575 TITAN	75
4. 475 MAMSELLE NITOUCHE	37
5. LILAC FESTIVAL	30

78 — 79 — Purpurová

4 odrůdy, 118 b.	
1. 478 RUMBURAK	46
2. 478 PLZEŇSKÝ ŠAMPION	34
3. 478 PICASSO	22
4. 479 PRINCE INDIGO	16

80 — 87 — Modrá

7 odrůd, 675 b.	
1. 483 MODRÝ PROGRAM	474
2. 485 KOSMICKÝ PROSTOR	61
3. 485 MODRÉ ESO	40
4. 485 MODRÁ KREV	30
5. 486 MODRÁ ŘEKA	27

90 — 99 — Kouřová, hnědá

8 odrůd, 459 b.	
1. 594 BOMBAJ	202
2. 499 DRIFTWOOD	73
3. 499 CHOCOLATE RIPPLE	52
4. 499 MUSTANG	36
5. 498 DUSTY MILLER	32

Tolik tedy výsledky ankety za sezónu 1988, které se stanou podkladem pro udělení cen Gladiris, které budou uveřejněny v příštím čísle.

S růstem zájmu o anketu se stále častěji ozývají hlasy, že dosavadní rozsah anketního lístku (max. 20 odrůd) některé hodnotitele příliš omezuje. Proto již pro příští anketu připravujeme nový anketní lístek, který umožní uvést až 50 odrůd. Tento anketní lístek a další informace o Anketě 1989 naleznete rovněž v příštím zpravodaji.

Kredo mečíkáře

Stanislav Procházka

Zahrádkářská činnost, zaměřená na pěstování kosatců, ale hlavně mečíků, dává zahrádkáři záruku toho, že po celý rok nemá dlouhou chvíli a při tom mu poskytuje také celoroční pohyb a v důchodovém věku tolik potřebnou činnost duševní.

Po pořádku uvedu, jak se v průběhu roku tato činnost projevuje: Počátkem roku — v zimním období, je to hlavně kontrola uskladněné sady, kontrola a udržování vhodné teploty a vlhkosti ve skladu, třídění hlíz a brutů, eventuálně zajišťování nových odrůd, které jsme viděli na výstavách. Při návštěvách jiných zahrádek, případně se o nich doslechli nebo dočetli. A ruku na srdce — po novinkách

touží každý z nás, kdyby se v průběhu roku sebevíce přesvědčoval, že má sortiment dosti široký a na zahrádce již pro další rozšiřování nemá místo.

Zima je také vhodným obdobím pro přípravu pomůcek, nářadí, chemických postřiků, hnojiv, jmenovek apod. Rovněž upřesnění osevního plánu je velmi důležitým aktem v předjaří. Záměrně říkám „upřesnění“, poněvadž pozemek na mečíky je třeba připravovat již alespoň dva roky předem z hlediska předkultury a hnojení.

Jakmile se jaro jenom trochu ohlásí, začíná práce na zahrádce již soustavnou činností, v první řadě kontrolou záhonu kosatců, jejich vyčištěním a ošetřením, přípravou záhonů pro sázení mečíků, kterému ale bezprostředně předchází oloupání a očištění

ní hlíz i brutů, jejich moření či máčení, Nemałym problémem v tuto dobu bývá moření půdy, zajištění vhodného písku či perlitu, a to už je tedy jaro doopravdy a je třeba sázet.

Nebudu se rozšiřovat o doporučených termínech pro sázení mečíků. Převážně každý má již zkušenosti jen bych uvedl mou loňskou zkušenost, když z 80 zasazených brutů, neloupaných, jenom 24 hodiny před sázením namočených ve vodě a zasazených 15. května, vyrostly nejzdravější hlízy s největším procentem květušchopných (cca 90 procent) — dokonce daly i jeden osmipupenový klas. Ve druhém případě jsem pokusně zasadil 6 hlíz o průměru 4 cm dne 10. července. Všech 6 hlíz vykvetlo dvěma květy a všech těchto 12 květů bylo velmi dobré kvality. Rovněž sklizené hlízy byly uspokojivé.

Po nasázení mečíků začne koloběh prací podle okolností okopáváním, přihnojováním, jaké má ta která odrůda přírůstky, kolik nových jedinců roste z jedné hlízy a tak dokola, u kosatců se objeví prvé květné výhony.

To už nastupuje několikeré každodenní obhlížení těchto výhonů a rádooby přímo popotahování tak, aby náš květ rozkvetl první, jsme nedočkaví se dovědět, jak vypadají odrůdy nově získané, máme obavy, aby výhon nepoškodili škůdci nebo vandalové. A už jsou tu starosti s účastí na výstavách dodávkou květů, to aby v pravý čas vykvetly ty pravé odrůdy. Samotná návštěva takové výstavy bývá vždy opravdovým zážitkem.

Tato činnost pokračuje potom v pozdějším létě i u mečíků. Období jejich kvetení od poloviny července je vyvrcholením činnosti mečíkáře a zpravidla největší odměnou za veškerou starost a námahu. Krása květů, obdiv přátelů a známých nad touto krásou, možnost podarování přátelů nevšední nádherou, to jsou ty pravé příčiny fandovství pro tuto činnost a zvláště, pokud je zahrádkář současně i šlechtitelem. Volba rodičů, technika provedení a následná trpělivost v selekci, to je vrchol mečíkářské činnosti, jejíž

úspěšné výsledky dokumentují vysokou úroveň československého šlechtitelství. Je to činnost, která si zaslouží to největší uznání a ocenění.

V období kvetení mečíků nastupují znovu starosti a radosti z pořádaných výstav, kterých se každoročně uskutěční bezpočet od těch drobných, místních akcí až po tu celostátní. V tomto shonu přejde září a z čista jasna nás překvapí zjištění, že již některé odrůdy začínají žloutnout, a že je třeba začít s jejich sklizní. A to už je zahrádkář opět na kolenu, vybírá pečlivě jak hlízy, tak i brut, dává pozor, aby se zachovala čistota odrůd bez přimísení byt jediného brutu jiné odrůdy.

Nastává jedno z nejdůležitějších období pěstování, neboť správně volená doba pro vytažování hlíz, správné sušení a uskladnění zajišťuje další výsledky dobrého pěstování. Důležitá je i likvidace veškerého odpadu po sklizni, kdy je třeba spálit vše na ohni, protože kompostování těchto zbytků i při dostatečném vápnění kompostu neskýtá plně záruky likvidace chorob. A už v žádném případě by nemělo dojít k vyhazování na jakoukoli skládku.

A pak nastává období bilancování celoročních výsledků, hodnocení sezóny a plánování nutného omezení této kultury, které však s nastávající sezónou je vždy přehlasováno touhou mít další nové druhy a ještě lepší květy.

VÝSTAVA VELKOKVĚTÝCH KOSATCŮ V HRADCI KRÁLOVĚ

Ve dnech 3., 4. a 5. června se konala v areálu KDPM oblastní výstava velkokvětých kosatců. Zúčastnilo se 11 vystavovatelů, kteří pro návštěvníky připravili velkolepou podívanou. Na 800 výstavních květů a velmi vkusné a poutavé aranžmá bylo odměněno pochvalou a uznáním.

Výhodu měli vystavovatelé z Třebí-

če, Velké Býteše, z Nového Města, neboť v této době byli v plném květu. Vystavovatelé z Hradce Králové a okolí měli prakticky odkveteno.

Očekávala se vyšší návštěvnost, konečný výsledek byl zkrácen tím, že akce byla pořádána s KDPM a děti školou povinné měly vstup zdarma. A těch bylo opravdu hodně, pionýrské organizace, zájmové kroužky a školy všech stupňů. Výstava byla konána v rámci oslav Dne dětí a vedení KDPM vyšlo vstříc poskytnutím výstavní sítě, přilehlých prostorů i společenské místnosti po dobu výstavy zdarma. Mimoto pracovníci KDPM a členové OV č. 56 pomohli při instalování i likvidaci výstavy.

Anketa diváků:

		bodů
1. WARM GOLD	Čáповá	4 ^o
2. MORNING HYMN	Novák	4 ^o

3. KILT LILT	Čáповá	40
4. GOLD TRIMMINGS	Novák	28
5. LOOP THE LOOP	Čáповá	24
6. CHRISTMAS THIME	Malý	23
7. MING DYNASTY	Mikyska	20
8. MOOD MODE	Balcarová	17
9. RINGO	Sladký	15
10. NIKE	Urban	12

Anketa vystavovatelů:

		bodů
1. STORMY NIGHT	Nejedlo	14
2. MARCELINA	Nejedlo	8
3. GOLD TRIMMINGS	Čáповá	8
4. ELECTREBRITE	Nejedlo	4
5. YLOW FLOUNCE	Nejedlo	4
6. MORNING HYMN	Novák	3
7. PEARLS OF GOLD	Nejedlo	2
8. NIKE	Urban	2
9. GOLDEN SURREY	Novák	1
10. GAY MOTIF	Nejedlo	1

Zahraniční novinky mečíků pro rok 1989

(Připravil P. M í m r á n e k)

SUMMERVILLE'S GLADIOLUS WORLD-WIDE

455 **CHERRY PIE** (Summerville) M

Špičková výstavní odrůda, která otevírá 9 pravidelných květů na 27pukovém klase, dlouhém 82 cm. Středně červená s malým čistě bílým hrdlem a bílým žebrováním.

562 **CLASSIC** (Roberts) M

Pastelová rose-pink, extrémně vosková a zřasená, otevírá 7 z 23 puků, Klas dlouhý 75 cm, květy dosahují velikosti až 15 cm. Uchytení spodních květů není nejlepší.

535 **DEVOTION** (Klutey) M

Precizně zřasené květy lososové barvy se slonovinově bílým hrdlem, otevírá 8 z 25 puků, klas pravidelný, dlouhý 85 cm. Zdravé hlízy, velké listy, klíčivý brut.

445 **LOVELY** (Sprinkle) M

Světle až středně pinkově růžová s bílým hrdlem a bílým žebrováním. Klasy 21–23 puků, 7–8 květů otevírá. Kvete i z malých hlíz, rychle množivá.

378 **MAJESTY** (Roberts) M

Purpurový self s lesklým saténovým povrchem. Otevírá 8 z 23 puků na 70 cm dlouhém klase. Zřasená a voskové květy.

445 **MARGARET LYALL** (MacKenzie) M

Senzace z Kanady, vítěz mnoha výstav. Jemná světlá až středně růžová s bílým hrdlem. Drží 8–9 pravidelně uspořádaných květů z 26pukového klasu 82 cm dlouhého. Vitální, zdravá a množivá.

- 454 **MOULIN ROUGE** (MacKenzie) M
Červená bez zvláštních znaků, 26 puků, 8 otevírá mírně zřasených květů. Vyráží vysoké teploty a dává velké procento výstavních klasů.
- 416 **PIECES OF EIGHT** (Brandon) M
Rovné až 24pukové klasy, 8 tmavě žlutých květů. Výborně množivá, zdravá a jedna z nejlepších k řezu.
- 496 **PLUM SMOKE** (Klutey) EM
Pěkně zřasená, modře kouřová, 21 puků, 7 květů otevírá, klas dlouhý 70 cm. Roste rovně, nekroučí se, prvotřídní novinka.
- 462 **ROYAL WEDDING** (MacKenzie) L
Nádherná světlorůžová, sestra loňské UTOPIAN, má 24 puků, otevírá 8 pěkně zřasených voskových květů na 80 cm klasu. Výstavní.
- 456 **STROMBOLI** (Fairchild) M
Zářivá, tmavě červená, vosková a hrubě zkadaření, 25 puků, 8 otevírá, 75 cm klas. Snáší výkyvy počasí, introdukce nejvyšší kvality.
- 412 **SUNLITE** (Pletcher) M
Světležlutá bez znaků, výstavní. Klas 82 cm, 27 puků, 9 otevírá. Upevnění a umístění květů je bez chyb, získala již titul Grand Champion. Zdravá a množivá.
- 414 **SUN WALLEY** (Summerville) M
Krásná zkadařená středně žlutá. Vynikající k řezu, dlouhé klasy a mnoho puků, 7 květů otevírá. Zdravá a klíčící z korálů.
- 400 **VANILLA** (Roberts) M
Semenáč (Madonna X Snow Basin). Výstavní krémově bílá, 26 puků, 8—9 otevírá na 80 cm dlouhém klase, Mohutné olištění, pěkné hlízy a množství klíčivého brutu.
- 465 **VANITY** (Summerville) M
Velmi čistá a jasná rose-pink s velkým čistě bílým hrdlem. Velké ploše otevřené květy středně voskové a nádherně zřasení. Rovně 70—75 cm klasy nesou 23 puků a otevírají 7—8 květů.
- 310 **WHIPPED CREAM** (Roberts) M
Fotografie na titulní stránce katalogu, sestra TRIBUTE, s obdobnými vlastnostmi — voskem a zřasením. Klas má délku 70—75 cm, 24 puků a otevírá 8 pravidelně uspořádaných krémových květů.
- 400 **WHITE SATIN** (Walker) M
Čistě bílá se saténovým leskem. 26 puků, 8 zřasených květů těsně uchyacených, klas 75 cm dlouhý. Listový porost tmavě zelený a produkuje kvalitní hlízy i korály.
- 298 **BROWN SUGAR** (Summerville) E
Karamelově tmavě hnědá, otevírá 6 květů z 19—21 puků. Stonek pružný.
- 265 **CAROL** (Walker) M
Nová a neobyčejná barevná kreace. Základní barva rose s bílým žilkováním po celé ploše květu a bílé žebra na všech lupíncích. 23 puků a 8 otevírá, velmi omezené množství na skladě, 10 \$ za velkou nebo střední hlízu.
- 265 **JANUS** (Hartline) M
Nová, barevně divoká kombinace. Zepředu je středně a tmavě rose, s bílou linkou na každém lupíncu, vycházející z malé bílé plošky v hrdle. Bílé pylové tyčinky vřichňávají již z neotevřených puků a každý lupínek je stříbřitě obrouben. Zezadu je barva odlišná, hnědavěžlutězelená. Květy jsou okrouhlé, mírně stočené, silně voskové a lehce zřasené. Otevírá 8 z 23 puků, umístěných někdy nepravidelně.

235 **JOAN** (Roberts) M

Exotická novinka extrémně zřasená a vosková v lososové barvě s purpurovými šípy v hrdle, 21 puků, 7 otevírá.

254 **LITTLE MISS** (Roberts) M

Středně až tmavě sametově červená. 6—8 otevírá z 23 puků. Tmavě zelené olistění, krásné hlízy a velké korály.

259 **MIDNIGHT** (Roberts) M

Černě červená s bílými linkami na spodních lupíncích, bílé pylové tyčinky. Otevírá až 10 květů z 26 puků v dobrých podmínkách. Zřasené květy jsou pravidelně umístěny. Má naději stát se miniaturním šampionem.

206 **SHAMROCK** (Summerville) M

Dva odstíny zelené barvy, dovnitř světlejší, k okrajům tmavší. Bílé tyčinky a žádné růžové znaky. Rovné klasy, 21 puků, 7—8 otevírá, je radostné ji pěstovat.

112 **STARDUST** (Summerville) M

Je to jedna z mála ve velikosti 100 s dvouřadovým uspořádáním. Čistě žlutá, klasicky zřasená. 8 květů otevírá z 23 puků. Reálné předpoklady získávat ocenění.

3535 — 23 (January X Happiness) pro šlechtitele, M

Barevný kód nestanoven, ale je pastelově pinková s velkým krémově bílým hrdlem. Přenáší krásu tvaru květu, barvu i stavbu klasu do velkého procenta semenáčů, které jsou růžové anebo bílé.

CALUMET HILL FARM, Peter Welcenbach

560 **JUST DARLING** (Welcenbach) L

Pochází z kombinace White Oak X Heavenly Rose — když uvidíte tuto nádhernou krásku, nutí vás to pojmenovat podle svého vnučete. Vystavená jen jednou v Ohio jako semenáč, šampion výstavy.

412 **SHOWMATE** (Welcenbach) LM

Sesterský semenáč „Showmaster“ (Parade X Leland C. Shaw) Slibná výstavní odrůda, získala ocenění v Iowe v roce 1986 jako šampion semenáč.

SUNBURST SHOW GARDENS, Edna Dufresne

358 **BILLIE LEE** (Fairchild)

Vysoká, černě červená, jemně zřasená s 20 puky 6—7 otevřenými květy, vhodná především k řezu. Omezené množství.

440 **CONNIE JEAN** (Bates)

Pochází z rodičů Dawn Watch X Sister Fortune, je nádherně zřasená a silně vosková. Je skoro bílá a napouštěná růžovou a jemně stříknutá tmavější pinkovou na spodních petálech. Tvoří výborné výstavní klasy s 22—24 puky a 8—10 otevřenými květy. Poprvé vystavená získala 89 bodů!

401 **HEAVEN SENT** (Fairchild)

Mečík, který vás překvapí, květ je 13 cm velký, klas 90 cm dlouhý s 24 puky, 8 otevřených. Zvláště hrubý vosk, značné zřasení. Bílý napouštěný světle lila.

336 **RED FLASH** (Fairchild)

Nejlepší komerční třístovka na výstavě v Rhode Island v létě 1988. Barva oranžová, odolná slunci, pravidelné uspořádání jí dává značné ambice na výstavách.

413 **SPIDER GIRL** (Bates)

Rodičovství: Pink Prospektor × Mexicana × Greeley Centennial
Neuvěřitelně hrubě vosková, zřasená a neobyčejná zeleno-žlutá barva, v hrdle tmavější s tmavě červenou konturou, která zvýrazňuje barevný efekt. Má často nepravidelné uspořádání květů, proto je vhodná především do kytic, kde se tyto chyby eliminují.

SQUIRES BULB FARM, Ed. Squires

485 **BLUE SYMPHONY** (Klutey) EM

Čistě středně fialová s malým bílým hrdlem. Drží 8 i více nádherně zřasených, široce rozevřených květů na dobře tvarovaném klasu s 24 i více květy. Je to první z „modrých“, která patří k lepším výstavním odrůdám.

433 **CLARION** (Klutey) M

Lososová se světle žlutým hrdlem. Lehce udrží i 9 kvalitně voskových a pěkně zřasených květů na pružném a pravidelně uspořádaném klasu s výstavními parametry. Toto je náš favorit krásy a uniformity. Zdravá.

470 **ORCHID REVEL** (Labrum) M

Senzace v zřasení a voskovitosti. Tato světle lila na okrajích i v hrdle tmavší potěší znalce i vystavovatele čistotou barvy a krásou tvaru. Udrží 8 otevřených hrubě zřasených květů. Množivá.

497 **SAFARI** (Curtis) M

Sytá mahagonově hnědá na okrajích tmavší, tmavě červená skvrna a zlaté žebrování na spodních lupíncích. Otvírá 7–8 zřasených květů z 21 puků na 68 cm klase. Facing, umístění i uchycení, výborné, klas je dlouhý, pružný, přímý. Vylepšení ve skupině hnědých.

454 **VALOR** (Euer) LM

Jasně středně červená, jednobarevná. Je potřebné se zmínit znovu o barvě, protože je čistá, pravá krvavě červená, na kterou jsme se dlouho těšili. Klas vhodný k řezu i na výstavu, zdravá.

414 **WASATCH YELLOW** (Brasher) LM

Středně žlutá. Dobré proporce, zdravotní stav i množení. Vhodná k řezu i na výstavu v chladnějších klimatických podmínkách.

285 **BLUET** (Klutey) EM

Velmi čistá středně fialová na okrajích tmavší, malé bílé hrdlo. Z 22 puků otevírá 6–7 zřasených květů.

298 **MOCHA** (Larcombe) M

Tmavě hnědá s velkým oranžově hnědým hrdlem. Na 50 cm klase je 18 puků, 7–8 otevírá. Facing, umístění a uchycení příkladné, stonek pružný a přímý.

211 **MURIEL** (Curtis) LM

Recesivní světle krémová s malým žlutým hrdlem. Výstavní, dokonalé zřasení i voskovitost. Udrží 8 otevřených květů z 19 puků. Klas je dobře vyvážený a dlouhý 50 cm.

FLAD'S GLADS, Stan Skolaski

472 **ATLANTE** (Stary-Shepeck) E

Světle lila s malým bílým hrdlem. 21–22 puků, otevírá 7–8 mírně zřasených květů. Množivá.

396 **ALLSPICE** (Markham) M

Mečík unikátního růstu v neobvyklém hnědém odstínu. Horní lupínky jsou růžové. Na rovném klase je 23–24 puků, otevírá 7–8 pravidelně uspořádaných zřasených květů.

- 321 **AUTUMN FLAME** (Skolaski) EM
Barevná směs sytě oranžové a hnědavé se žlutým hrdlem. Z 21—23 puků otevírá 7—8 pravidelně uspořádaných voskových květů. Zdravá a množivá, především k řezu.
- 458 **CHEYENNE** (Markham) M
Vysoká, tmavě mahagonová — rezavě červená. Rovné až 75 cm dlouhé klasy s 23—24 puků, otevírá 8 květů. Množivá, bezproblémová odrůda.
- 494 **CINNAMON TOAST** (Stary-Shepeck) M
Nová, neobyčejná barva, sytě kouřová s šedobílými podtóny a tmavě červeně hnědými spodními lupínky s bílým žebrovaním. Klas nese 21—23 puků, otevírá 7—8 pravidelně uspořádaných značně zřasených květů. Zdravá a množivá.
- 492 **COPPERSMITH** (Vincent) M
Sytá bronzová červevokouřová s tmavějšími kouřovými spodními lupínky. Pevný klas s 21—24 puků otevírá 7—8 pěkně zřasených pravidelně uspořádaných květů. Výborná odrůda z řezu, dobře snáší horko i slunce. Extrémně zdravá a množivá.
- 938 **ESPRESSO** (Vincent) E
Kouřově hnědá se zřetelným červeným jazýčkem, klas je 70—75 cm dlouhý, a otevírá 8 voskových květů. Jedna z nejranějších.
- 381 **GLOWING ANGEL** (Salinger) EM
Značně vylepšený známý kultivar „Angel Eyes“ více zřasený, pravidelnější uspořádání a lepší zdravotní stav. Pružný klas má 24—25 puků, otevírá 8—9 květů bledě levandulové barvy s purpurovou skvrnou. Výborně množivý, výstavní.
- 416 **GOLDEN WAVE** (Jones) M
Rostlina až 150 cm vysoká, skvělá k řezu, dobře rozevívá květy z těsně umístěných puků. 21—23 puků, 7—8 voskových a zřasených květů.
- 327 **JAMBOREE** (Jones) M
Tmavá oranžová se žlutým hrdlem. 21—23 puků, 7—8 květů otevírá. Korály jsou 100procentně klíživé.
- 345 **NOVETTE** (Jones) M
Pínková s vínově růžovou. 21—23 puků, 7—8 zřasených květů otevírá naráz. Zdravá a množivá.
- 486 **ROYAL VIOLET** (Stary-Shepeck) EM
Tmavě fialová s malými růžově purpurovými očkami na spodních lupíncích. Otevírá 7—8 lehce zřasených květů. Zdravá a množivá.
- 400 **STYLISH** (Fischer) EM
Čistá bílá s 8—10 otevřenými květy v perfektním umístění na rovném klasu. Květy zřasené.
- 347 **TANGO** (Jones) EM
Tmavá růžová — pínková s kouřově oranžovým nádechem a velkým čistě bílým hrdlem. Pevný, ale pružný klas, nese 21—23 puků a otevírá 7—8 voskových superzřasených květů. Ideál pro aranžéry.
- 414 **TAVIRA** (Vincent)
Pěkné zřasení a voskovost ve žlutém provedení. Klas vzrůstný a mohutný s 22—23 puků otevírá 7—8 pravidelně umístěných květů. Výborný zdravotní stav, růst i množivost.
- 154 **RED ELF** (Selinger) E
Pružný a pevný klas nese 19—20 puků a otevírá 6—7 šarlatově červených květů. Výstavní i k řezu.

256 **ELITE** (Skolaski) E

Kvalitní a pružný klas s 21—22 puky otevírá 7—8 pěkně zřasených tmavě červených květů.

237 **BALLADE** (Jones) M

Nová kombinace tmavě lososově růžové s tmavou cyklámenově růžovou skvrnou na spodních lupíncích se žlutým okrajem. Rovný klas má 20—21 puků, otevírá 7—8 květů. Velmi zdravá a výborně množivá.

PLEASANT VALLEY GLADS, Adams

495 **MILEESH** (Koenig) M

Krásná tmavě hnědá s atraktivním čistě bílým znakem v hrdle. Otevírá až 9—10 květů na klasu s 26 puky. Velmi dobře se pěstuje a je atraktivní nejen barvou, ale i perfektním klasem. Velká hlíza 7,50 \$.

ALL AMERICA AWARD WINNERS

476 **LAVENDER RUFFLES** (Fischer 89) LM

Tmavě levandulová, zkadeřená, 8 pravidelně uspořádaných květů, množství puků, množena v USA i v Kanadě.

442 **FIRST KISS** (Fischer) LM

Vysoká, zřasená, barvy „baby pink“ otevírá 8—10 květů.

416 **GOLD COIN** (Fischer) LM

Nádherná a zřasená tmavě žlutá se schopností vytvářet až 14 puků a otevírat 9 květů současně.

Jednoleté nebo dvouleté pěstování cibulí při množení narcisů

Ing. Eva Petrová, Sempra, VŠÚOZ Průhonice

Na zdánlivě jednoduchou otázku by měla být jednoduchá odpověď. Je proto až s podivem, kolik odborných polemik i výzkumných prací je této problematice po léta věnováno v zahraničí. Také ve VŠÚOZ v Průhonicích jsme při poměrně rozsáhlém výzkumu, týkajícím se množení a udržovacího šlechtění narcisů, zahrnuli do pokusů zjišťování vlivů jednoleté a dvouleté výsadby na výnos cibulí. Získali jsme zkušenosti, které nás vedou spíše k preferování dvouleté výsadby, ale pouze za určitých předpokladů.

Ovlivňujícím faktorem číslo 1 je zdravotní stav, faktorem 2 velikostní třída a biologická jakost vysazovaných cibulí. Pak následují půdní a klimatické podmínky, metoda ošetřování, pracovní možnosti a z toho vycházející výsledná ekonomická efektivnost.

Dobrý zdravotní stav partie určené k množení je samozřejmě stejně důležitý i při výsadbě na jeden rok. Při všech příležitostech mluvíme a píšeme o tom, že k výsadbě můžeme použít pouze zdravé cibule, přesto špatný zdravotní stav je příčinou většiny neúspěchů při množení narcisů. Největší ztráty působí fuzariová bazální hniloba a ze živočišných škůdců „narcisové mouchy“ — cibulovka narcisová a cibulovka zhoubná. Virové nebo ostatní houbové choroby a škůdci jsou často také závažné, ale nemají tak přímou souvislost s rozhodováním o jednoleté nebo dvouleté výsadbě. Jsou-li porosty napadeny jmenovanými chorobami nebo škůdci, měly by být vždy sklizeny po

prvním roce, a to velmi brzo, dříve než se objeví jasné příznaky ukončování vegetace. Fuzárium se během teplého letního období silně šíří a účinná ochrana neexistuje. Rovněž boj proti cibulovkám chemickými prostředky není dostatečně spolehlivý. V Nizozemí dosud převážně doporučované teplovodní moření přináší žádaný účinek, je-li dva roky po sobě opakováno. Cibule z poškozených partií se musejí pečlivě přebírat, podezřelé vyřazovat. Přísná kontrola je nezbytná zvláště bezprostředně před případnou další výsadbou.

Velikost vysazovaných cibulí je rozhodující nejen sama o sobě, ale souvisí také se záměrem, pro který jsou cibule určeny. Vysazujeme malé sadbové velikosti k dopěstování, odrychlené cibule k regeneraci a při prozíravém přístupu k množení též velké víceosé cibule k získání další kvalitní sady. Pro sadbu menších velikostních tříd je výsadba na dva roky nevhodnější a dobrý zdravotní stav je jedinou podmínkou. Jen ve velmi ideálních podmínkách by mohly kulaté cibule do velikostní třídy 6—8 (tříděno na šterbinových sítích) dorůst za jeden rok na velikost vhodnou k rychlení. Totéž platí i o odrychlených cibulích, které mohou být i větší, ale jejich biologická hodnota je mnohem nižší. Obvykle jsou to cibule nedostatečně vyzrálé, jejich suknice jsou povadlé a hmotnost takové cibule při srovnání s kvalitní cibulí stejné velikostní třídy je mnohem nižší. Nevyhovující teploty také často působí nepřiměřené dělení cibulí v prvním roce. Jestliže k takovému dělení dochází i u urychlených cibulí, znamená to buď velmi nevhodné skladování nebo celkově špatnou partii, kterou není vhodné dále množit.

Cibule větších sadbových velikostí (10—12) mohou za rok dorůst do tržní nebo rychlírenské velikosti a je často výhodné sklízet je po roce. V našich pokusech dorostlo u velikosti 10—12 po jednom roce 75 procent cibulí do tržních velikostí, u velikostní třídy 8—10 dokonce skoro 80 procent. Šlo o celkem dobrou partii a nižší počet tržních cibulí, u vyšší velikostní třídy byl způsoben částečným rozdělením cibulí, takže u nich byl i 24procentní přírůstek v počtu cibulí. V hodnocení našich pokusů jsme považovali velikost cibulí za cennější než předčasné dělení, protože slabé dvou až tříosé cibule dávají často nekvalitní a nejstejněměrně vykvétající květy. Dvouletou výsadbou tří i víceosých vybraných matečních cibulí dosud ověřujeme. Zdá se však, že i v tomto případě budou přírůstky u postranních cibulí a pozdější sady velmi dobré: kvalita těchto cibulí bude lepší určitě.

O tom, ponecháme-li cibule v zemi druhý rok, můžeme rozhodnout také po prvním roce odebráním a posouzením vzorku cibulí. Obvykle se rozhodneme ponechat cibule v zemi tehdy, když málo narostly a nemusíme se proto obávat nedostatku místa k jejich vývoji. Množství cibulí, které vysazujeme na jednotku plochy, to nijak neovlivní. V naší metodice doporučujeme vysazovat 150 až 220 tisíc cibulí na hektar. Toto rozpětí je pochopitelně závislé na velikosti vysazovaných cibulí. Půda musí být dobře zásobena živinami, přihnojování v druhém roce je nezbytné. Potřeba živin je dnes již běžně určována půdními rozbory.

V našich podmínkách se častěji dopouštíme chyb příliš řídkou výsadbou, zvláště u malých cibulí. Je to často způsobeno nedokonalým seřizením sázečích strojů. Malé cibule bývají vysazovány mělčeji, slabé listy nedostatečně zastiňují povrch půdy, která tak více vysychá a více se přehřívá. Následky se projeví nejen ve sníženém přírůstku, ale především v rychlejším šíření fuzária.

Významným opatřením proti tomuto nebezpečí je následující doporučená technologie, vhodná nejen pro dvouletou výsadbu, ale pro úspěšné množení narcisů vůbec. Jde o nakrývání nebo nastýlání vysázených narcisů. Dříve bylo spojováno především s ochranou cibulí proti mrazu. Někteří zahraniční pěstitelé se dosud obávají, že riziko namrzání je poměrně vysoké, a to vyšší u dvouleté než u jednoleté výsadby. Narcisy, které zůstaly v zemi, totiž na

jaře dříve raší. Tento jev si vysvětlujeme biologickým charakterem cibulí narcisů, které na rozdíl od tulipánů jsou vytrvalé, nevyžadují letní období vegetačního klidu a mohou naopak vegetovat téměř bez přerušení. Pozorujeme to zvláště tehdy, když je vlhké léto a ani nadzemní část u některých druhů nebo odrůd neodumírá. To vše je pro pěstitele velmi důležité nejen z hlediska ochrany proti mrazu. Souvisí to též s termíny sklizně a skladování. Pokud jde o nebezpečí namrzání, vysvětlujeme si je tak, že narcisy ponechané v zemi velmi brzo vytvářejí nové kořeny, v příznivých teplotních podmínkách mohou v pozdním podzimu nebo koncem zimy začít růst a pozdní mrazy poškodí rašící rostliny. Na druhé straně včasné rašení na jaře prodlužuje celkovou vegetaci, což se projevuje příznivě na přírůstcích cibulí. V této souvislosti plní nedocenitelný význam příkrývka a zvláště nastýlka, která je ponechána na pozemku celoročně. Chrání před mrazem a zabraňuje předčasnému rašení i nadzemnímu růstu. Udrží půdu chladnou i v pozdním jaru a to se projevuje prodloužením vegetace. Přes léto chrání půdu před přehříváním a tím významně napomáhá omezení šíření fuzária. Z pracovního i ekonomického hlediska je nastýlka nedocenitelná proto, že zcela vylučuje kultivaci, tj. plečkování, okopávku, udržuje půdní vlhkost a omezuje potřebu závlivky a nakonec zabraňuje i prorůstání jednoletých plevelů. Podle místních podmínek je nutné vyřešit techniku nastýlání a druh použitého materiálu. Téměř bez výhrady se osvědčuje řezaná sláma nebo drcená borka, které jsou při sklizni po dvou letech již dostatečně rozložené a ulehlé, takže neztěžují sklizeň. Nejvhodnější doba k nakrývání je začátek zimy, doba, kdy povrch půdy dostatečně umrzl, aby bylo možné po osázeném pozemku pojsázet. Je to doba mimo pracovní špičky, takže by neměly nastat ani potíže organizační. U nás s úspěchem používáme nastýlku drcenou borkou, a to i na výsadbách jednoletých.

Také další okolnosti související se zmíněným skladováním hovoří pro dvouletou výsadbu. Některé zahraniční výzkumy se zaměřovaly na přízpůsobení se narcisů stanovišti. Ve všech případech bylo zjištěno, že se narcisy chovají podobně jako řada víceletých cibulovin a dlouhodobější výsadba jim prospívá více než letní skladování. I v nejpříznivějších podmínkách dochází ve skladu ke ztrátám hmotnosti cibulí, kterým nelze zabránit. Při nepřiměřeně vysokých teplotách, jaké jsou třeba i po krátké letní období u nás běžné, vysoušejí se cibule natolik, že ztrácejí na pevnosti a mezi suknicemi se vytvářejí mezery. Na druhé straně v letech sklizně není vhodné vysazovat cibule příliš časně. Dříve bylo obecně doporučováno vysazovat narcisy ve druhé polovině srpna. Podle novějších fytopatologických výzkumů je tento termín nevhodný, protože půda je v této době ještě příliš prohřátá. O době výsadby by měl proto rozhodnout průběh počasí. Teplota půdy pro výsadbu by neměla přesahovat 11 stupňů C. Vyšší teplota napomáhá šíření fuzária, neboť k infekcím cibulí dochází převážně na podzim, v jarním a letním období pak k jeho intenzivnímu rozvoji.

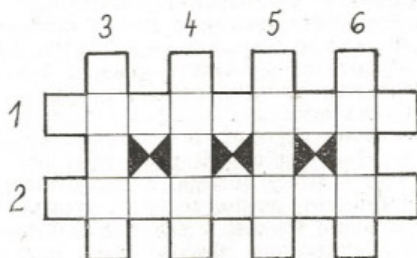
Jisté rozdíly mezi jedno- a dvouletou výsadbou narcisů jsou při sklizni. Cibule z dvouleté výsadby dozrávají obvykle dříve, zvláště, je-li suché a teplé pozdní jaro. Určit správnou dobu sklizně vyžaduje zkušenosti nebo pečlivé pozorování a odebrání vzorků. Odložená sklizeň, ať již je způsobena deštivým počasím nebo pracovními náporů, se může projevit velkými ztrátami. Jak již bylo uvedeno, cibule za vlhka brzo znovu zakořeňují a zaschlé, nově vyrašené kořeny se již nikdy plně neobnoví. Znamená to snížení příjmu živin a značné snížení přírůstku v následujícím období. V případě, kdy nemůžeme sklízet včas, je vhodnější ponechat cibule v zemi další rok.

Z uvedeného vyplývá, že dvouletému pěstování narcisů dáváme přednost. ale dobrý výsledek je především závislý na zkušenostech a zodpovědném přístupu množitele.

Pro bystré hlavy

Úkol č. 2. Rámcovka

Lubomír Rýpar

Rámcovka je jednoduchý druh hádan-
ky, kterou vyluštíme podobně jako kří-
žovku tak, že do jednotlivých listů vpi-
sujeme určitá slova. Tato rámcovka ob-
sahuje 6 cv. mečků, všechny čs. původu.

LEGENDA: 1/ Sochor 86. 2/ Adamovič
76. 3/ Mírnánek 81. 4/ Adamovič 77. 5/
Jindříšek 60. 6/ Václavík 84.

Pro jednoho vylosovaného úspěšného
řešitele je připravena věcná cena. Řeše-
ní zasílejte do jednoho měsíce po vyjití
čísla na adresu: Lub. Rýpar, Loučky 184,
742 36 JAKUBČOVICE

*Třemi snímky se vracíme k výstavě
velkokvětých kosatců v Hradci Králo-
vé. Vkusné aranžmá, účelné rozesta-
vení vystavovaných květů a dostatek
prostoru to bylo kladem této výstavy.
Členové naší organizace, přátelé Be-
neš, Žufan, Malý a Vávra hodnotí kva-
litu vystavovaných květů v expozici
př. Vlastimila Nováka.*

*Na posledním snímku zachytil př. Roň-
líček skupinu přátel, v čele s Lojzou
Mikyskou, při „kontrolě“ zahrady př.
Nováka z Hradce Králové.*

Společenská kronika

V měsíci červnu až říjnu naši přá-
telé oslavovali a budou oslavovat svá
kulatá výročí. Vše hezké, splnění
všech přání, radost z květů a hlav-
ně hodně zdraví přeje redakce.

50 let

Antonín Janda, Lomnice nad Popelkou
Václav Němeček, České Budějovice
Vladimír Pokorný, Šumperk
Bruno Šimíček, Orlová-Lutyně

55 let

Ladislav Demčák, Humenné
Petr Duchoň, Plzeň
Josef Jukl, Čáslav
Jaroslav Máj, Dřívý
Ing. Štěpán Merka, Hostašovice
Milena Moravová, Žirovnice
Miroslav Novák, Olomouc

60 let

Ladislav Jung, Rokytnice u Přerova
Jan Mikšík, Liptál

65 let

Josef Ehl, Podbřeží
Václav Kadlec, Popovice
Ing. Jan Lubojacký, Studénka
Václav Mráz, Bělčice
Václav Vavřina, Plzeň
Emilie Kuliszová, Havířov.

70 let

Jaroslav Gold, Vsetín

